

Turiststrøm redder dødsdømt moskus

TRONDHEIM: For ett år siden ville forvaltningsmyndighetene skyte en tredjedel av moskusstammen på Dovre. Nå skal urtidsdyrene likevel få formere seg fritt.

Viltforvalter Bjørn Rangbru advarer turistene mot å bli for nærgående på moskusen på Dovrefjell. (FOTO: Rolf Ivar Svensli, APOR)

ROLF IVAR SVENSLI

Årsaken er blant annet at turistene strømmer til moskuskommunene Dovre, Lesja og Oppdal for å få et glimt av det raggete kjempedyret. Kommunene som for bare få år siden betraktet moskusspredningen med stadig større irritasjon, opplever nå at moskus gir betydelige ekstrainntekter. Viltforvalter Bjørn Rangbru hos fylkesmannen i Sør-Trøndelag sier til A-pressens Oslo-redaksjon (APOR) at det har skjedd en holdningsendring til moskusen.

– Det er helt klart blitt større aksept for at stammen skal få vokse. I sommer vil vi derfor lage utkast til en ny forvaltningsplan for moskusen, sier han.

Må holde seg «hjemme»

På begynnelsen av 90-tallet var det 70 dyr i stammen på Dovrefjell. I løpet av de seks siste årene har stammen eksplodert. Ved siste telling i april i år, var antallet kommet opp i 112.

I den kommende forvaltningsplanen vil det trolig ikke bli satt noe tak på hvor stor moskusstammen kan bli, før fylkesmannen

i Sør-Trøndelag – som er øver-

ste forvaltningsmyndighet for moskusen – igjen foreslår avlivning.

– Så lenge stammen ikke er til sjenanse eller fare vil vi neppe sette noe øvre tall. Det som er sikkert er at det ikke vil bli akseptert noen geografisk utbredelse av stammen, sier Rangbru.

Det betyr at moskus som forviller seg utenfor det såkalte kjerneområdet kan skytes etter ordre fra politi eller lokale viltforvaltningsmyndigheter.

Frykter nærgænhet

Moskusen kan være livsfarlig

Dovre-moskus til Tromsø?

Universitetet i Tromsø søker om å få fange en moskusokse og to kalver på Dovrefjell og flytte dem til moskusfarmen som universitetet driver på Ryøy utenfor Tromsø. Professor Arnoldus Blix ved Avdeling for Arktisk Biologi, sier det er viktig for farmen å få inn nytt blod fordi oksene de har i dag ikke er god nok i avlen.

dersom den føler seg truet av mennesker. En nederlandsk turist ble på 1980-tallet drept da han forsøkte å nærme seg en moskus. Ifølge Rangbru er det neppe noen moskusfare knyttet til guidete turer.

– Moskusen kan derimot bli skummel når overmodige turister skal ta bilde av den, og gjerne med seg selv på samme foto som dyret, sier han.

De 18 dyra i moskusfarmen på Ryøy blir brukt i ulike forskningsprosjekt og i den sammenheng trengs det genetisk fornyelse, sier Blix. Det er fylkesmannen i Sør-Trøndelag som har forvaltningsansvaret for moskusstammen på Dovrefjell, og han vil avgjøre saken innen et par uker, melder NRK Oppland.